

**Ю.Ю. Костриця, магістрантка, V курс, гр. ОАМ-23, ФОФ
Науковий керівник – д.е.н., проф. Л.В. Чижевська
Житомирський державний технологічний університет**

ДОСТОВІРНА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРАВДИВОГО ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Однією з найважливіших сфер діяльності будь-якого підприємства є інвестиційна діяльність, яка вимагає особливої уваги та управління з боку управлінського персоналу. Це, в свою чергу, можливо лише за достовірного формування в системі обліку інформації про інвестиції, в т.ч. фінансові.

Для правильного визначення кількісних та якісних показників господарської діяльності підприємства велике значення має застосування такого елементу методу бухгалтерського обліку, як оцінка фінансових інвестицій.

Необхідно відмітити, що важливу роль при оцінці операцій з фінансовими інвестиціями відіграє принцип обачності, що передбачає застосування в обліку методів оцінки, які повинні запобігти завищенню оцінки фінансових інвестицій.

Оцінка фінансових інвестицій здійснюється відповідно до П(С)БО 12 “Фінансові інвестиції”, яке в деяких аспектах відповідає міжнародним стандартам бухгалтерського обліку.

Загалом оцінка даного виду активів проводиться суб'єктом господарювання у двох випадках: при надходженні інвестицій та на дату балансу (при складанні фінансової звітності).

При придбанні фінансові інвестиції оцінюються і відображаються в обліку за собівартістю. Порядок визначення собівартості залежить від умов надходження:

1) придбання за грошові кошти (собівартість фінансової інвестиції складається з ціни придбання, комісійних винагород, податків, зборів та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням);

2) придбання шляхом обміну на цінні папери власної емісії (собівартість дорівнює справедливій вартості переданих цінних паперів);

3) придбання шляхом обміну на інші активи (собівартість дорівнює справедливій вартості цих активів).

На дату балансу оцінка фінансових інвестицій залежить від частки інвестора в зареєстрованому капіталі підприємства та об'єкта інвестування. Можлива оцінка за трьома методами: справедливою вартістю, амортизованою собівартістю та за методом участі в капіталі. А саме:

– фінансові інвестиції (крім інвестицій, що утримуються підприємством до їх погашення або обліковуються за методом участі в капіталі) – оцінка проводиться за справедливою вартістю;

– фінансові інвестиції, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо – за собівартістю з урахуванням зменшення корисності інвестиції;

– фінансові інвестиції, що утримуються підприємством до їх погашення оцінюються за амортизованою собівартістю;

– фінансові інвестиції в асоційовані й дочірні підприємства та в спільну діяльність зі створенням юридичної особи – за вартістю, що визначена за методом участі в капіталі;

– фінансові інвестиції, що обліковуються за методом участі в капіталі оцінюються за вартістю, що визначається з урахуванням зміни загальної величини власного капіталу об'єкта інвестування, крім тих, що є результатом операцій між інвестором і об'єктом інвестування.

При вибутті (списанні) фінансових інвестицій, враховуючи відсутність нормативного регулювання методів вибуття цих активів, вони можуть визначатися підприємством самостійно.

Таким чином, досить важливим етапом організації обліку операцій з фінансовими інвестиціями є здійснення їх оцінки, яку проводять на кожному етапі обліку за різними методами залежно від способу надходження, на дату балансу та на етапі вибуття з підприємства.

Отже, можна зазначити, що достовірна оцінка фінансових інвестицій в обліку та фінансовій звітності підприємств є необхідною умовою забезпечення високої якості облікової інформації. Це, в свою чергу, дозволяє забезпечити виконання основної мети складання фінансової звітності – надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати господарської діяльності. Вибір та використання конкретного методу оцінки фінансових інвестицій залежить від способу придбання, ступеня впливу інвестора тощо. Виходячи з цього, правильний вибір методу оцінки інвестицій є гарантією повного та правдивого відображення інформації про операції з фінансовими інвестиціями в обліку та звітності.